

Årsberetning for 2023

Kommunedirektøren årsberetning er første del av *Årsmeldinger for 2023*, som sammen med årsregnskapet beskriver virksomheten gjennom det siste året. Årsberetningen inngår i kommunens løpende plan- og styringshjul.

Kommunedirektøren skal hvert år utarbeide årsberetning, jf kommuneloven § 14-7. Årsberetningen skal bygge på avgitt årsregnskap. Regnskapet for 2023 ble avlagt 29.02.2024, en uke etter fristen i kommuneloven § 14-6, 6. ledd, grunnet midlertidige interne kapasitetsutfordringer og revisjonen var forhåndsorientert om at det ville bli levert en uke etter frist. I dialog med revisjon ble vi enige om å ta tilbake regnskapet for korrigering. Nytt korrigert regnskap ble oversendt revisjon 03.04.2024. Ferdigstilling av og innsending av årsberetningen måtte derfor bero til korrigert regnskapet var sendt inn.

Revisjonens etterfølgende gjennomgang og kontroll kan gi endringer i dette tallgrunnlaget. Årsberetningen har fokus på formalkrav og anbefalinger i lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk om hvilke redegjørelser og opplysninger årsberetningen bør inneholde.

Høsten 2023 var det kommunevalg. Nytt kommunestyre samt øvrige utvalg og råd ble valgt.

Årsberetningen for 2023 er avlagt etter samme mal som tidligere år, tilpasset til kommuneloven § 14-7 som angir hva årsberetningen skal redegjøre for.

For mer utfyllende virksomhetsbeskrivelser vises det til de øvrige årsmeldinger, som sammen med årsberetningen framlegges for kommunestyret samtidig med regnskapssaken i juni.

PLANLEGGING OG BEREDSKAP

Kvæfjord er i god rute med kommunal planlegging, etter styrkingen og forbedringen som startet i 2020.

Kommunens planarbeid i 2021 og 2022 var bygget på kommunestyrets vedtak 08.10.2020 i K-sak 50/20 av både kommunal planstrategi 2020-2023, jf plan- og bygningsloven §10-1, og samtidig planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf plan- og bygningsloven § 11-13.

Planstrategien bygger på kunnskapsgrunnlag om Kvæfjord kommune, fremmet for formannskapet 30. mars 2020. Kunnskapsgrunnlaget oppdateres ved behov eller hvert fjerde år. Kunnskapsgrunnlaget legges også til grunn for kommunens øvrige planarbeid.

Kommuneplanens samfunnsdel er et overordnet og langsiktig styringsdokument. Denne ble vedtatt av kommunestyret 29. juni 2021. Planen beskriver utfordringer og muligheter for Kvæfjord, og inneholde langsiktige mål og strategier. Samfunnsdelen skal være førende for alt arbeid vi gjør i kommunen, og for andre planer som skal utarbeides. Kommuneplanen skal realiseres innenfor de ressurser, virkemidler og økonomiske rammer kommunen har til rådighet. Prioriterte satsingsområder skal følges opp i kommunens økonomiplan, slik at denne skal utgjøre samfunnsdelens handlingsdel. Budsjett, kommunedelplaner og øvrige temaplaner skal også fungere utdypende for samfunnsdelen.

Kommunen gir prioritet til arbeidet med kommunens økonomiplan. Økonomiplan 2024-2027 som ble vedtatt i desember 2023, utgjorde for andre år på rad også samfunnsdelens handlingsplan, jf kommuneloven § 14-4, 5 ledd. Målsettingen med dette er å styrke koblingen mellom samfunnsplanlegging og økonomiplanlegging. Dette kan både bedre realiteten i planene, og forenkle og effektivisere planarbeidet. Et felles dokument må bygge på samtidighet i prosessene som ligger til grunn for prioriteringene, en gjennomtenkt og oppdatert målstruktur og en realistisk beskrivelse av økonomiske forutsetninger og framtidig handlingsrom. Kvæfjord har tradisjon for politisk styring via økonomiplanen. Vi er imidlertid realistiske nok til å påregne at det vil ta enda flere år før vi har funnet fullgod rutine for og form på dette. I 2023 har Kvæfjord startet med å ta i bruk verktøyet Framsikt til dette arbeidet.

Evaluerer av planstrategi 2020 – 2023

Planstrategi 2020 – 2023 prioriterte arbeid med planer som listet opp i tabellen under. Tabellen illustrerer hvilket år planen ble vedtatt i mørkegrønt. Felt markert med grått illustrerer hvilket år planstrategien la opp til vedtak, og viser dermed også hvilke planer som ble forsinket. Tilbakemelding fra Statsforvalteren til kommunestyret 10. januar 2024 var at dette viste meget god måloppnåelse. Jordbruks- og skogbruksplan ble ikke vedtatt i henhold til planstrategien. Områderegulering for Borkenes vil tas stilling til i arbeidet med ny arealplan, som i henhold til planstrategien ble påbegynt i 2023.

Planarbeid i perioden						Merknad	Kommentar
	Sist vedtatt	2020	2021	2022	2023		
Kommuneplan							
Kommuneplanens samfunnsdel	1997					Lovbestemt etter pbl.	
Kommuneplanens arealdel (KPA)/ kystsonenplan	2008/2015					Lovbestemt etter pbl.	Påbegynnes i 2023 – pågår frem mot 2025
Handlingsplan/ økonomiplan	2019					Rulleres årlig	
Kommunedelplan							
Oppvekstplan	1993					Kommunal prioritering	
Helse- og omsorgsplan	2014					Rulleres	Vedtatt 2022
Anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet	2017					Vilkår for å søke om spillemidler jf. lov om spillemidler	
Temaplan							
Strategisk næringsplan	2009					Kommunal prioritering	
Jordbruks- og skogbruksplan	2014					Kommunal prioritering	Ikke påbegynt i henhold til planstrategi
Alkoholpolitisk handlingsplan	2016					Lovbestemt jf. alkoholoven	
Boligplan	1995					Kommunal prioritering	Vedtatt i 2022

Trafikksikkerhetsplan	2013					Kommunal prioritering	Vedtatt i 2022
Kulturminneplan	Ny					Kommunal prioritering	Under arbeid, skal vedtas 2024
Plan for friluftslivets ferdselsårer	Ny					Kommunal prioritering	
Plan for habilitering og rehabilitering	Ny					Kommunal prioritering. I samarbeid med Harstad kommune	
Områderegulering							
Områderegulering Borkenes	2002					Fremmes parallelt med KPA, og erstatter tidligere kommune-delplan fra 2002	Arbeidet går inn i valgperioden 2023-2027

I 2023 har kommunedirektøren, strategisk ledergruppe og kriseledelsen videreført et forhøyet fokus på sikkerhet og beredskap, herunder risiko for cyber-angrep. Beredskap er et lederansvar. I 2023 er det utarbeidet rullert helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). November 2023 deltok kommunens kriseledelse på Statsforvalterens beredskapsøvelse.

REGNSKAPSAVVIK

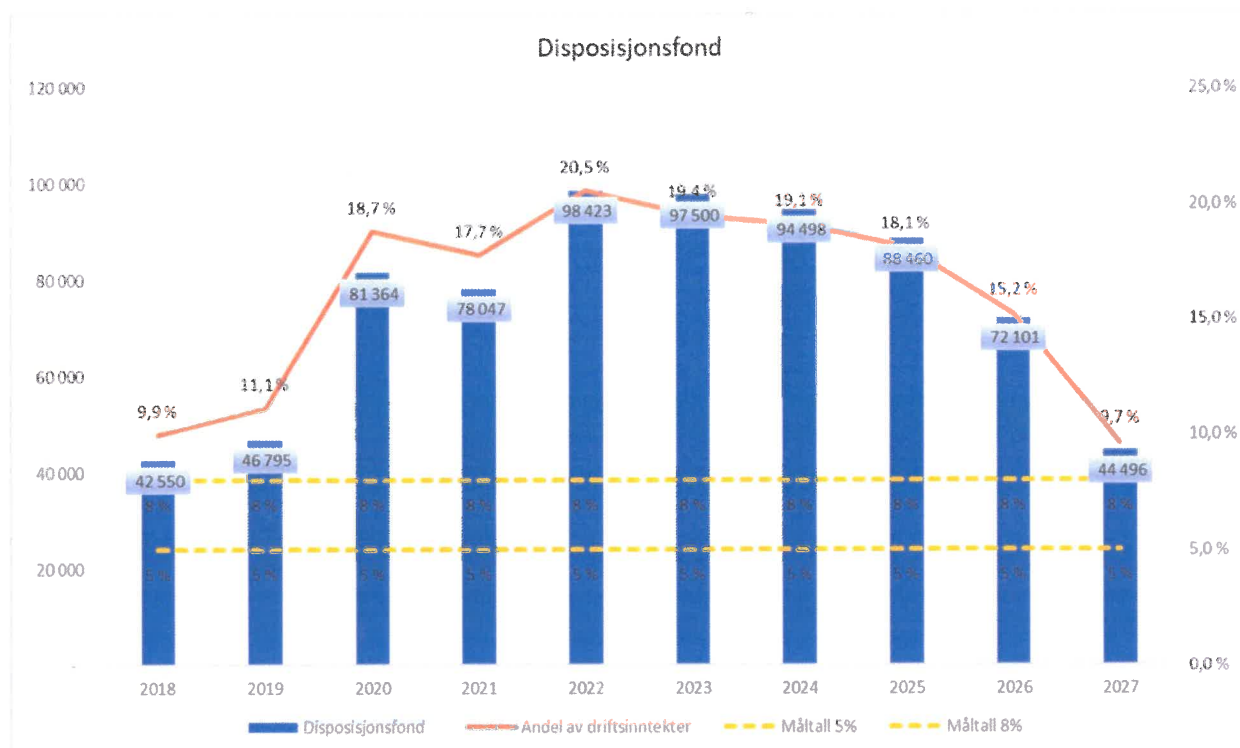
Etter kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for:

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne

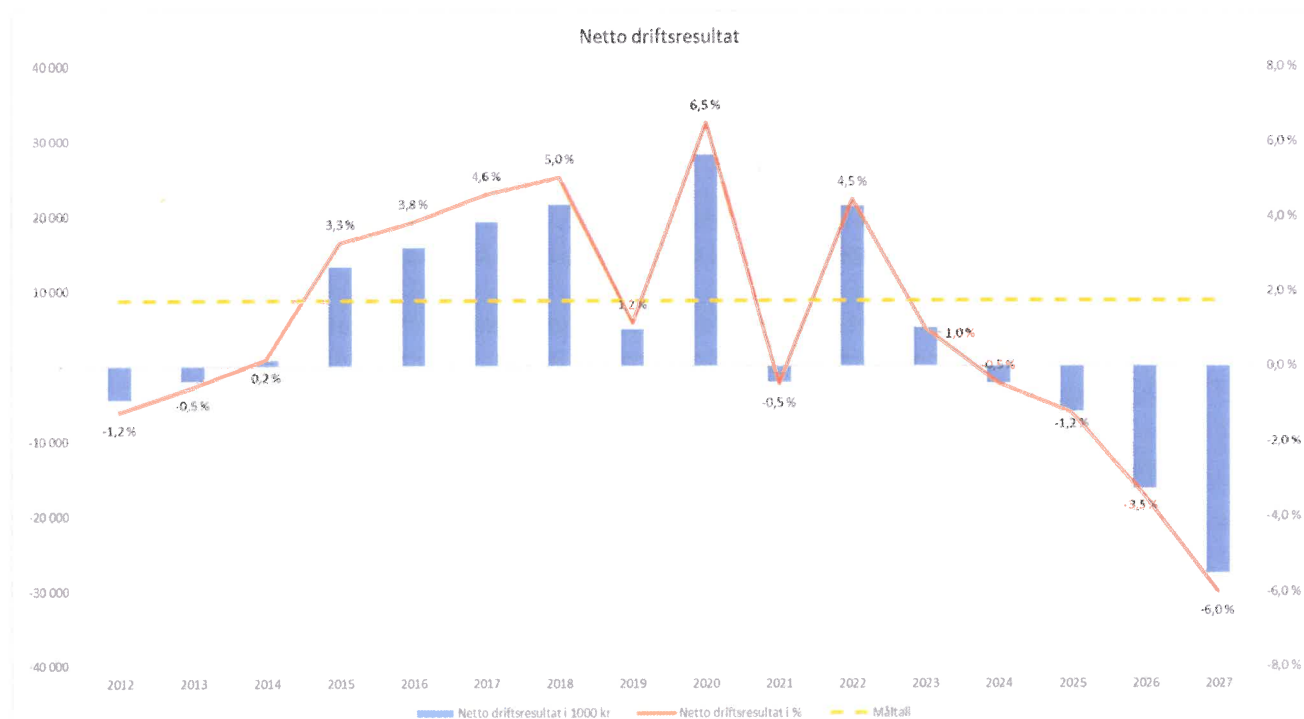
Kvæfjord kommune avla 29.02.24 regnskap for 2023, men i dialog med revisjon ble vi enige om å ta tilbake regnskapet for korrigering. Nytt korrigert regnskap ble oversendt revisjon 03.04.2024.

Regnskapet for 2023 viser et underskudd på 0,9 millioner kroner. Vedtatt regulert budsjett var saldert ved bruk av fond med 6,85 millioner kroner. Resultatet er med det 5,9 millioner kroner bedre enn budsjettet. **xxx**

Kommunens disposisjonsfond utgjør 97,5 millioner kroner pr 31.12.23, eller 19,4 % målt mot brutto driftsinntekter. I tillegg til disposisjonsfond har kommunen bundne fond på 11,5 millioner kroner.

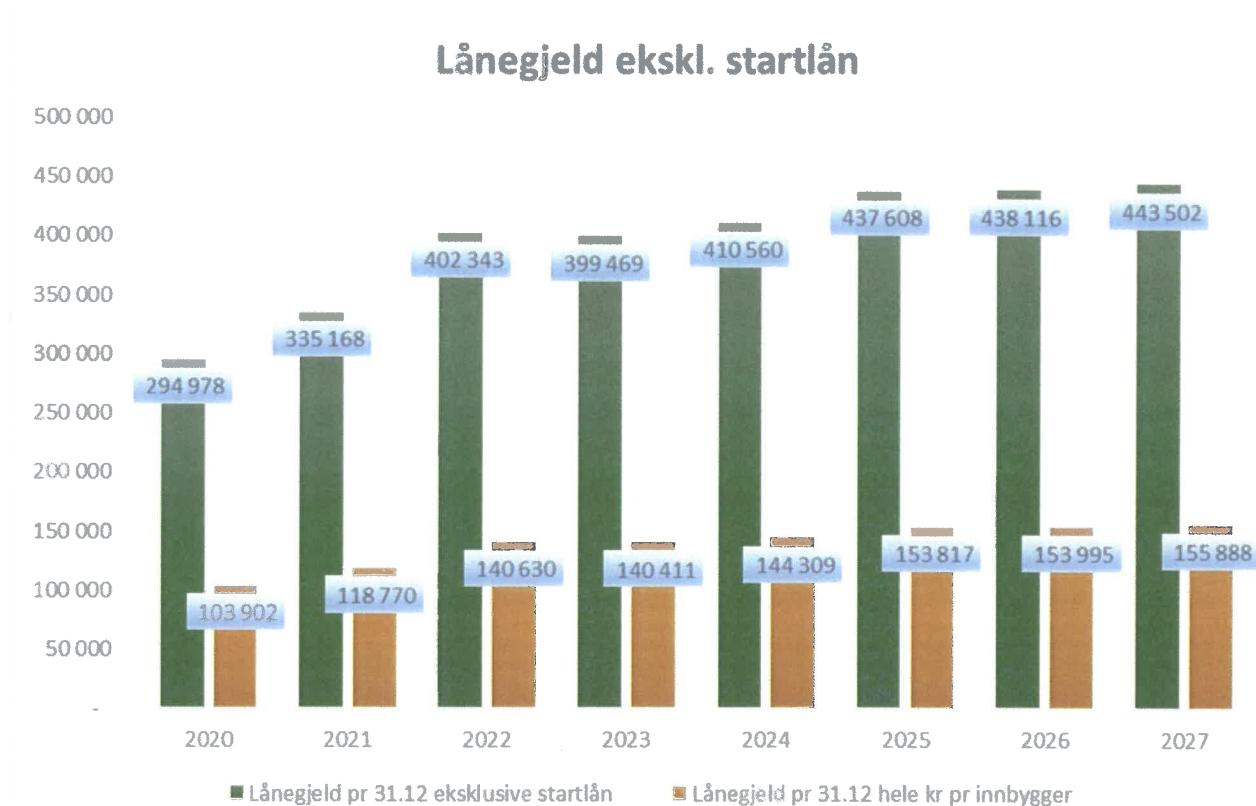

Regnskapet viser et netto driftsresultat på 5,1 millioner krone, noe som tilsvarer 1,0 % av brutto driftsinntekter. Til sammenligning har Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefalt en nedre grense for netto driftsresultat sett over flere år med 1,75 % av driftsinntektene, dersom en kommune skal sitte igjen med tilstrekkelige midler til avsetninger og investeringer. Kvæfjord kommunestyre har vedtatt en handlingsregel som sier at kommunen minimum skal ha et netto driftsresultat på 1,75 % av brutto driftsinntekter.

Investeringene er dekket inn i henhold til budsjettvedtak. Investeringsutgiftene var ikke veldig høye i 2023, kun 16,1 millioner kroner ble benyttet til investeringstiltak og egenkapitalinnskudd til KLP.

Årets største investeringsprosjekt var Bergsveien – Bygdeveien, der det ble gjort investeringer på vann og avløp. Det ble også gjort avløpsinvesteringer i Leikvika. Lånegjelden er høy, 441 millioner kroner. Lånegjeld pr innbygger utgjør 141 241 kroner. Under vises en oversikt over lånegjeld, uten startlånmidler.

Regnskapet er oversendt KomRev NORD IKS for revidering. Revisjonen skal avgi revisjonsberetning innen 15. april. Det tas forbehold om at dette kan bety endring i regnskapstall. Regnskapet skal behandles i kommunestyret i juni 2024.

Nøkkeltall for regnskapet:

- Driften på rammeområdene viser et samlet underskudd på 8 millioner kroner.
- Skatteinntangen ble litt høyere enn budsjettet, men likevel ca 4 % lavere enn 2022. Også inntektsutjamningen er høyere enn budsjettet. Totalt gir dette et pluss på 3,5 mill. kroner.
 - Nedgangen i skatteinntangen til kommuner og fylker skyldes flere faktorer. Det har vært en moderat vekst i innbetalt forskuddstrekk totalt, men grunnet fordelingstillene har kommunesektorens andel på av denne gått ned 0,5 %.
 - Innbetalt restskatt i 2023 er markant redusert for kommuner og fylker. Medvirkende årsaker til nedgangen i restskatt er økte gjeldsrenter og normalt nivå på utbytte. De høye rentene på restskatt har ført til at mange har valgt å betale inn tilleggsforskudd i stedet for å vente til restskatten foreligger.
- Havbruksfondet utbetalte 2,2 millioner kroner mer enn budsjettet.
- Utbytte ble 2,1 millioner kroner høyere enn budsjettet.
- Det er betalt og avsatt avdrag opp til minimumsavdrag. Dette var likevel 1,6 millioner kroner mindre enn budsjettet.
- Integreringstilskudd 1,5 millioner kroner høyere enn budsjettet.

Det har i hele organisasjonen og på alle nivå vært fokus på å holde driftsutgiftene under kontroll og i samsvar med planlagt utgiftsnivå. Kommunedirektøren er fornøyd med at regnskapsresultatet totalt sett er bedre enn budsjettet.

Resultatet viser imidlertid de utfordringene vi har kjent til med økende behov for og forventninger til tjenestene i spesielt helse- og omsorgssektoren, og som er bakgrunn for det arbeidet som pågår med fremtidig organisering av driften i sektoren, forankret i vedtatt budsjett for 2024. Kvæfjord prioriterer god økonomistyring, for å sikre grunnlag for å levere gode og forutsigbare tjenester til innbyggerne. For å lykkes med dette fremover er det helt nødvendig å jobbe godt med omstilling i våre tjenestetilbud og hele organisasjon, slik at vi i årene fremover kan levere i tråd med de fremtidige driftsinntektene.

Regnskapsresultatet bidrar til at vi har et bedre grunnlag enn budsjettet for å fortsette planlegging og gjennomføring av drift, investering og omstilling, i samsvar med vedtatt budsjett- og økonomiplan for 2024-2027.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift

	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	164 317 925,00	161 775 000,00	159 227 000,00	154 001 500,00
2 Inntekts- og formuesskatt	75 604 140,00	74 300 000,00	72 314 000,00	78 719 546,00
3 Eiendomsskatt	7 094 733,99	6 685 000,00	6 685 000,00	6 701 175,25
4 Andre skatteinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	148 214 965,72	143 729 000,00	136 009 000,00	143 752 241,47
6 Overføringer og tilskudd fra andre	64 807 985,39	44 252 000,00	40 166 000,00	57 217 026,83
7 Brukerbetaling	14 234 055,52	13 345 000,00	13 697 000,00	14 334 642,91
8 Salgs- og leieinntekter	27 818 797,99	29 759 000,00	29 759 000,00	25 253 954,98
9 Sum driftsinntekter	502 092 603,61	473 845 000,00	457 857 000,00	479 980 087,44
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	289 969 115,87	276 768 248,00	271 925 000,00	275 874 599,07
11 Sosiale utgifter	53 696 312,95	51 753 752,00	52 004 000,00	48 976 216,28
12 Kjøp av varer og tjenester	109 945 734,45	101 242 000,00	98 952 000,00	93 395 667,63
13 Overføringer og tilskudd til andre	24 436 445,36	25 139 000,00	21 557 000,00	27 878 118,83
14 Avskrivninger	16 924 844,40	17 964 000,00	17 964 000,00	12 708 312,06
15 Sum driftsutgifter	494 972 453,03	472 867 000,00	462 402 000,00	458 832 913,87
16 Brutto driftsresultat	7 120 150,58	978 000,00	-4 545 000,00	21 147 173,57
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	5 539 468,67	4 150 000,00	3 250 000,00	2 991 030,62
18 Utbytter	4 867 661,00	2 760 000,00	2 760 000,00	2 706 703,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter	15 989 233,50	16 887 000,00	16 887 000,00	8 522 571,26
21 Avdrag på lån	13 373 734,00	15 030 000,00	15 031 000,00	9 656 856,00
22 Netto finansutgifter	-18 955 837,83	-25 007 000,00	-25 908 000,00	-12 481 693,64
23 Motpost avskrivninger	16 924 844,40	17 964 000,00	17 964 000,00	12 708 312,06
24 Netto driftsresultat	5 089 157,15	-6 065 000,00	-12 489 000,00	21 373 791,99
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-3 700 000,00	-3 700 000,00	-7 237 000,00	-1 744 061,00
26 Avsetninger til bundne driftsfond	-4 479 115,08	-147 000,00	-147 000,00	-2 514 375,12
27 Bruk av bundne driftsfond	2 166 222,23	3 099 000,00	3 099 000,00	3 261 198,78
28 Avsetninger til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	-20 376 554,65
29 Bruk av disposisjonsfond	923 735,70	6 813 000,00	16 774 000,00	0,00
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-5 089 157,15	6 065 000,00	12 489 000,00	-21 373 791,99
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (regnskap)	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd	164 317 925,00	161 775 000,00	159 227 000,00	154 001 500,00
2 Inntekts- og formueskatt	75 604 140,00	74 300 000,00	72 314 000,00	78 719 546,00
3 Eiendomsskatt	7 094 733,99	6 685 000,00	6 685 000,00	6 701 175,25
4 Andre generelle driftsinntekter	144 894 232,06	141 156 000,00	133 799 000,00	143 517 107,72
5 Sum generelle driftsinntekter	391 911 031,05	383 916 000,00	372 025 000,00	382 939 328,97
6 Sum bevilgninger drift, netto	367 865 724,76	364 975 000,00	358 608 000,00	349 086 806,04
7 Avskrivninger	16 924 844,40	17 964 000,00	17 964 000,00	12 708 312,06
8 Sum netto driftsutgifter	384 790 569,16	382 939 000,00	376 572 000,00	361 795 118,10
9 Brutto driftsresultat	7 120 461,89	977 000,00	-4 547 000,00	21 144 210,87
10 Renteinntekter	5 518 648,67	4 150 000,00	3 250 000,00	2 991 030,62
11 Utbytter	4 867 661,00	2 760 000,00	2 760 000,00	2 706 703,00
12 Gevinst og tap på finansielle omlopsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Renteutgifter	15 968 724,81	16 886 000,00	16 886 000,00	8 519 608,56
14 Avdrag på lån	13 373 734,00	15 030 000,00	15 030 000,00	9 656 856,00
15 Netto finansutgifter	-18 956 149,14	-25 006 000,00	-25 906 000,00	-12 478 730,94
16 Motpost avskrivninger	16 924 844,40	17 964 000,00	17 964 000,00	12 708 312,06
17 Netto driftsresultat	5 089 157,15	-6 065 000,00	-12 489 000,00	21 373 791,99
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	-3 700 000,00	-3 700 000,00	-6 237 000,00	-1 744 061,00
19 Avsetninger til bundne driftsfond	-4 479 115,08	-147 000,00	-147 000,00	-2 514 375,12
20 Bruk av bundne driftsfond	2 166 222,23	3 099 000,00	3 099 000,00	3 251 198,78
21 Avsetninger til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	-20 376 554,65
22 Bruk av disposisjonsfond	923 735,70	6 813 000,00	15 774 000,00	0,00
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-5 089 157,15	6 065 000,00	12 489 000,00	-21 373 791,99
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00
Bevilgning til de enkelte budsjettområdene				
	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Regnskap 2022
Bevilgning drift, netto rammeområde 0	4 298 592,77	4 077 000,00	4 001 000,00	3 631 903,21
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum budsjettområde	4 298 592,77	4 077 000,00	4 001 000,00	3 631 903,21
Bevilgning drift, netto rammeområde 1	31 774 506,56	33 947 000,00	33 947 000,00	30 525 536,11
Avsetninger til bundne driftsfond	0,00	100 000,00	100 000,00	
Bruk av bundne driftsfond	0,00	-1 200 000,00	-1 200 000,00	-600 550,00
Sum budsjettområde	31 774 506,56	33 047 000,00	33 047 000,00	29 924 986,11
Bevilgning drift, netto rammeområde 2	104 837 867,28	104 902 000,00	102 602 000,00	96 905 397,45
Avsetninger til bundne driftsfond	1 002 971,91	0,00	0,00	
Bruk av bundne driftsfond	-55 445,34	0,00	0,00	-81 563,88
Sum budsjettområde	103 890 340,71	104 902 000,00	102 602 000,00	96 823 833,57
Bevilgning drift, netto rammeområde 3	199 587 411,55	192 498 000,00	189 507 000,00	189 366 413,46
Avsetninger til bundne driftsfond	1 305 732,68	0,00	0,00	
Bruk av bundne driftsfond	-1 436 252,89	-300 000,00	-300 000,00	-611 505,09
Sum budsjettområde	199 717 931,76	192 798 000,00	189 807 000,00	188 754 914,37
Bevilgning drift, netto rammeområde 4	31 706 092,58	29 694 000,00	29 021 000,00	29 332 048,60
Avsetninger til bundne driftsfond	44 460,00	3 000,00	3 000,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	-39 000,00	-39 000,00	-40 660,00
Sum budsjettområde	31 661 632,58	29 730 000,00	29 057 000,00	29 291 388,60

Bevilgning drift, netto rammeområde 6	-2 160 241,62	-3 139 000,00	-3 466 000,00	-1 343 077,89
Avsetninger til bundne driftsfond	1 991 562,00	0,00	0,00	788 630,31
Bruk av bundne driftsfond	-674 524,00	-1 560 000,00	-1 560 000,00	
Sum budsjettområde	-3 477 279,62	-1 579 000,00	-1 906 000,00	-554 447,58
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond (ROG)				71 755,44
Driftsutgifter bokført rammeområde 8	134 388,48	44 000,00	44 000,00	-150 000,00
Driftsutgifter bokført rammeområde 9				0,00
Sum bevilgning drift, netto	370 178 617,61	362 023 000,00	355 656 000,00	348 339 982,38
Sum overføring til investering	0,00		0,00	0,00
Sum avsetninger til bundne driftsfond	4 479 115,08	147 000,00	147 000,00	
Sum bruk av bundne driftsfond	-2 166 222,23	-3 099 000,00	-3 099 000,00	-746 823,66
Sum avsetninger til disposisjonsfond			0,00	0,00
Sum bruk av disposisjonsfond	0,00		0,00	0,00
Sum budsjettområdene	372 491 510,46	359 071 000,00	352 704 000,00	347 593 158,72
6 Sum bevilgninger drift, netto	367 866 734,76	366 975 000,00	358 608 000,00	349 086 806,04

Forsøtt økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

§5-5 Bevilgningsoversikt - investering (regnskap)	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler	15 000 193,72	24 329 000,00	33 430 000,00	81 511 571,44
2 Tilskudd til andres investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 901 764,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 759 061,00
4 Utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
6 Sum investeringsutgifter	16 901 957,72	26 129 000,00	35 230 000,00	83 270 632,44
7 Kompensasjon for merverdavgift	196 357,43	813 000,00	2 393 000,00	14 028 453,42
8 Tilskudd fra andre	0,00	0,00	6 550 000,00	1 179 926,00
9 Salg av varige driftsmidler	106 000,00	150 000,00	3 600 000,00	0,00
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Bruk av lån	12 900 423,51	21 466 000,00	15 450 000,00	66 318 594,22
14 Sum investeringsinntekter	13 202 780,94	22 429 000,00	27 993 000,00	81 526 973,64
15 Videreutlån	5 067 138,00	6 000 000,00	6 000 000,00	8 442 888,00
16 Bruk av lån til videreutlån	5 067 138,00	6 000 000,00	6 000 000,00	8 442 888,00
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 347 411,00	1 381 000,00	1 381 000,00	1 080 743,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	858 265,41	1 381 000,00	1 381 000,00	3 082 659,00
18 Netto utgifter videreutlån	489 145,59	0,00	0,00	-2 001 916,00
20 Overføring fra drift	3 700 000,00	3 700 000,00	7 237 000,00	1 744 061,00
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	-823,22	0,00	0,00	-2 002 318,20
22 Bruk av bundne investeringsfond	489 145,59	0,00	0,00	0,00
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	4 188 322,37	3 700 000,00	7 237 000,00	-258 257,20
25 Fremført til inndetning i senere år (udekket beløp)	0,00	0,00	0,00	0,00

Bevilgning inv. i varige driftsmidler, tilskudd til andre inv., inv. i aksjer og andeler, og utlån av egne midler

	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
D11401 Boligfelt Berg/Engen	34 283,29	4 000 000,00	0,00	131 499,93
D15301 Helsehus				1 940 113,06
D15303 Helsehus - møbler og inventar				0,00
D15304 Helsehus - IKT utstyr				0,00
D16101 IKT-investeringer - Kun budsjettering		41 000,00	818 000,00	0,00
D16604 Vann: Berg Engen	368 989,15			1 691 252,07
D16605 Avkøp: Berg Engen	368 989,15			1 924 990,64
D16905 Salg av tomter,bygninger, andeler				29 747,00
D17201 Borkenes skole				62 461 377,77
D17203 Borkenes skole - Inventar og utstyr				2 347 715,20
D17204 Borkenes skole - IKT-utstyr				1 730 542,71
D17409 Vel - Berg/Engen	479 748,39			1 761 183,72
D18404 Ny brannstasjon Borkenes	226 392,24	1 875 000,00	1 875 000,00	0,00
D19102 IKT Anliv sikker sone				0,00
D19401 Vik skole brannsikring				0,00
D19402 Mylderhuset Hans Egedes vei 5	114 503,36	756 000,00	9 200 000,00	40 601,25
D20101 IKT - eAdm				0,00
D20105 Nupen - bærekraftig besøksforvaltning			4 387 000,00	8 937,50
D20401 Oppgradering tak Fletnes oppvekstsenter				0,00
D21101 IKT - Brannmurløsning				0,00
D21102 IKT-backup				0,00
D21601 Vann: Bergsveien - Bygdeveien	5 291 215,87	7 000 000,00	6 100 000,00	2 159 412,77
D22101 IKT - Ny telefonløsning - utfasing av fasttelefon				333 071,83
D22102 IKT sikkerhet	480 753,82	482 000,00		213 700,00
D22103 IKT AV-utstyr møterom 2				144 675,00
D22301 Minibuss RD3/VAF	860 000,00	860 000,00		0,00
D22401 VAF til Oscarsvei 9	549 895,03			549 895,03
D22402 BDAS sprinkleranlegg				0,00
D22403 Veier påkostning				0,00
D22404 Veilys påkostning	747 000,31	1 500 000,00	1 300 000,00	629 287,77
D22405 Kjøp av VW Caddy varebil ZA19228 Renholdstjenesten				199 000,00
D22601 Vann: Borkenes skole				1 325 000,00
D22602 Avkøp: Borkenes skole				1 325 000,00
D22603 Avkøp: Leilivika renseanlegg	3 321 079,23	6 000 000,00		0,00
D22604 Kjøp av VW Caddy varebil ZA19034 Kart og oppmåling				219 000,00
D22605 Avkøp: Bergsveien - Bygdeveien				16 852,00
D22606 Slamavskiller Lamhagan	582 794,42			328 115,20

023101 IKT - Nettbrutt politikere 2023	412 758,16	415 000,00		
023201 Alevittettpark	432 581,36	600 000,00	8 000 000,00	
023301 DR26124 Bil til HD - hjelpersiddesentralen	329 000,00	350 000,00		
023401 UNbedring småskolen		0,00	1 300 000,00	
023402 Lekeplass småskolen/park sentrum		400 000,00	400 000,00	
023403 Leilighet Helmenjorda		50 000,00	50 000,00	
023601 Avtøp: Ledn.nett Bergsveien - Bygdeveien	1 500 000,00			
1. Sum bevilgning investeringer i varige driftsmidler	15 000 193,72	24 329 000,00	33 490 000,00	81 511 571,44
015301 Helsehus - Overføring til andre				
020104 Kvarfjord merighet investeringstilskudd				
2. Sum bevilgning tilskudd til andres investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
25861 Kjøp av aksjer og andeler				
017902 Egenkapitalinnskudd KLP	1 901 764,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 744 061,00
3. Sum bevilgning investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 901 764,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 759 061,00

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner §5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

1. Netto driftsresultat	-	5 089 157,15
2. Avsetninger til bundne driftsfond - debet beløp		4 479 115,08
3. Bruk av bundne driftsfond - kredit beløp	-	2 166 222,23
4. Overføring til inv.regnskapet iht årsbudsjett og fullmakter - debet beløp		3 700 000,00
5. Avsetninger til disp.fond iht årsbudsjett og fullmakter - debet beløp		
6. Bruk av disp.fond iht årsbudsjett og fullmakter - kredit beløp	-	6 813 000,00
7. Budsjettrett dekning av tidligere årsmerforbruk - debet beløp		-
8. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-	5 889 264,30
9. Strykning av ovf til investering - kredit beløp		-
10. Strykning av avsetninger til disp.fond - kredit beløp		-
11. Strykning av dekning av tidligere års merforbruk - kredit beløp		
12. Strykning av bruk av disp.fond - debet beløp		5 889 264,30
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger		-
14. Bruk av disp.fond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger - kredit beløp		
15. Bruk av disp.fond for inndekning av tidligere års merforbruk - kredit beløp		
16. Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk - kredit beløp		
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond - Debet beløp		
18. Fremført til inndekning i senere år - merforbruk		-
1. Sum utgifter og inntekter eks bruk av lån		22 155 883,88
2. Avsetninger til bundne inv.fond - debet beløp		823,22
3. Bruk av bundne inv.fond - kredit beløp	-	489 145,59
4. Budsjettrett bruk av lån (inkl. videreutlån) - kredit beløp	-	27 466 000,00
5. Overføring fra drift iht årsbudsjett og fullmakter - kredit beløp	-	3 700 000,00
6. Avsetninger til ubundet inv.fond iht årsbudsjett og fullmakter - debet beløp		-
7. Bruk av ubundet inv.fond iht årsbudsjett og fullmakter - kredit beløp		-
8. Dekning av tidligere års udekket beløp - debet beløp		-
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-	9 498 438,49
10. Strykning av avsetninger til ubundet inv.fond - kredit beløp		-
11. Strykning av bruk av lån (inkl. videreutlån) - debet beløp		9 498 438,49
12. Strykning av overføring fra drift - debet beløp		-
13. Strykning av bruk av ubundet inv.fond - debet beløp		-
14. Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	-	0,00
15. Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet inv.fond - debet beløp		
16. Fremført til inndekning i senere år - udekket beløp	-	0,00

RO	Rammeområde	Regnskap	Årsbudsjett		Avvik i %	Regnskap 2022
		2023	inkl. endring	Avvik i NOK		
RO0	Styringsorganer	4 298 593	4 077 000	-221 593	-5,44 %	3 631 903
RO1	Fellesadministrasjo	31 774 507	33 947 000	2 172 493	6,40 %	30 525 536
RO2	Oppvekst	104 837 867	104 902 000	64 133	0,06 %	96 905 397
RO3	Helse/omsorg	199 587 412	192 498 000	-7 089 412	-3,68 %	189 366 419
RO4	Teknisk	31 706 093	29 694 000	-2 012 093	-6,78 %	29 332 049
RO6	Teknisk/VAR	-2 160 242	-3 139 000	-978 758	31,18 %	-1 343 078
Netto for rammeområde		370 044 229	361 979 000	-8 065 230	-2,23 %	348 418 226

Pensjonsforpliktelsen skal vise tilsatte og pensjonisters opparbeidede rett til fremtidige pensjonsytelser. Netto pensjonsforpliktelse er redusert fra forrige år, og utgjør -20,7 millioner kroner. Negativt tall betyr at pensjonsmidlene er større enn forpliktelsene. Premieavvik er differansen mellom pensjonspremien som kommunen i det enkelte år betaler inn til pensjonsordningen, og årets regnskapsmessige beregnede pensjonskostnad som kommunen kan fordele over flere år. Årets premieavvik ble 47,5 millioner kroner. Dette er avvik som over de neste 7 årene skal tas inn som kostnad i regnskapet.

Kommunens garantiansvar utgjør 10,2 millioner kroner, litt lavere enn i 2022.

I forbindelse med vertskommunesamarbeidet med Harstad kommune er det i 2023 overført 19,8 millioner kroner til utførelse av tekniske tjenester. Av dette gjelder 4 millioner kroner brann- og feietjenester, 5,6 millioner kroner vei og veilys og resterende 10,2 millioner kroner gjelder selvkosttjenester.

Kommunens investeringsprosjekt hadde en del avvik i forhold til investeringsbudsjettet og kommunedirektøren vil redegjøre nærmere for disse:

1. Boligfelt Berg Engen
Prosjektet ble avsluttet i 2023, det har vært opparbeidet infrastruktur på et helt boligfelt. Anslått budsjett på dette var 4 millioner kr, men endelig kostnad siste år ble på 1,250 mill. kr. Avviket ble ikke avdekket før ved årsslutt, da vi fikk slutfaktura fra Harstad kommune.
2. Ny brannstasjon Borkenes startet prosjekteringen i 2023, og skulle ha oppstart på arbeidet på slutten av året. Teknisk utvalg ga stoppordre på prosjektet høst 2023, og kommunestyret i Kvæfjord vedtok nytt mandat på brannstasjon i desember 2023.
3. Leikvika renseanlegg ble ikke så kostbart som forutsatt. Anslått budsjett på dette var 6 millioner kroner, men kostnad for 2023 ble på 3,3 millioner kroner. Det gjenstår en del arbeid som vil bli utført i 2024. Avviket ble ikke avdekket før ved årsslutt, da vi fikk slutfaktura fra Harstad kommune.

Investeringene var forutsatt finansiert med overføringer fra driftsregnskapet, mva-kompensasjon og lånefinansiering. Grunnet ovenstående avvik fra budsjettet måtte vi stryke bruk av lån med 8,6 millioner kroner.

ETIKK

Etter kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for:

- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

Kommunens etiske retningslinjer slår fast at virksomheten skal baseres på en høy etisk standard ut fra så vel formell lovgivning som allment godtatte etiske normer. Både folkevalgte og tilsatte skal i sin atferd overholde gjeldende lover, forskrifter og reglementer. I tillegg til den formelle lovgivning, skal det også vektlegges allment godtatte etiske normer. Ingen tilsatte i kommunen har myndighet til å gi noen ordre, instruks eller samtykke som kan medføre en krenkelse av dette prinsipp.

Det er gjennomgående fokus på god etisk standard. Kommunedirektøren henviser i årlige budsjetttrundskriv til de etiske retningslinjer og til en praksis i tråd med disse. De etiske retningslinjene er årlig gjenstand for avdelingsvise drøftinger i oppfølging av kommunestyrets budsjettvedtak. Etiske retningslinjer er også en sentral del av bakteppet for de gjennomgående kommunale atferds- og lederkrav slik disse er samlet i figuren gjengitt på neste side. Det bør også tilrettelegges for at politisk nivå kan drøfte og eventuelt foreta endringer i de etiske retningslinjer.

Det legges til grunn at alle tilsatte som foretar innkjøp på vegne av kommunen, er seg bevisst etiske problemstillinger. I intern oppfølging av anskaffelsesreglementet er det påpekt at dette også må ses i sammenheng med bestemmelsene om økonomisk internkontroll.

Kommunen har vedtatt rutiner for intern varsling og for oppfølging av varslere. Varslingsrutinen er en del av kommunens personalhåndbok for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og er tilgjengelig via intranettet.

Etiske retningslinjer er også en del av bakteppet for de gjennomgående kommunale atferds- og lederkrav slik som disse er samlet i følgende figur:

	Atferdskrav til alle (være-begreper)	Lederkrav (gjøre-begreper)
Kvæfjord kommune – en ren fornøyelse!	K ompetente ▶	√ Tar avgjørelser, iverksetter og følger opp √ Samarbeider og deler kunnskap √ Stimulerer til utvikling
	I møtekommende ▶	√ Inkluderer √ Møter alle med respekt √ Har en positiv tone
	S tolte ambassadører ▶	√ Opptrer korrekt og troverdig √ Framhever kvaliteter √ Gir positiv omtale

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Etter kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for:

- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Kommunen har en vedtatt handlingsplan for likestilling. Søkelys på likestilling er senere nedfelt i regler for annonsering, ansettelser, deltakelse i arbeidsgrupper, lønnspolitiske drøftingsmøter, skolens rolle og tildeling av barnehageplasser.

Handlingsplanens mål om minimum 40 prosent kvinner i ledende kommunale stillinger er oppnådd. I de kommunale lederstillingene var kvinneandelen i 2023 88 prosent, for strategisk ledergruppe var fordelingen i 2023 72% kvinner/28% menn. Utviklingen over år har vært slik at menn i dag er underrepresentert i lederstillinger på driftsenhetsnivå. Det er også slik at menn er underrepresentert i svært mange av kommunens arbeidsområder. Dette gjelder særlig omsorgsyrene og i barnehage. Ut fra et likestillings- og arbeidsmiljøhensyn er dette ikke en ønsket situasjon. Ser vi på sammensetningen av samtlige ansatte er det en svak dreining fra fordelingen kvinner/menn fra 2022 til 2023. I 2022 var fordelingen 77%/23% og i 2023 var det 75% kvinner og 25% menn.

Gjennomsnittslønn for ledergruppen, driftsenhetsledere og andre stillinger som kun har lokal lønnsfastsetting (kapittel 3 og 5 i hovedtariffavtalen), har i 2023 vært oppjustert i samsvar med generell lønnsjustering i kommunal sektor.

Kommunedirektøren oppfatter ikke at det innenfor de ulike yrkesgruppene er forskjell i lønnsnivå mellom kvinner og menn. Ulik lønn innenfor yrkesgruppene skyldes ulik kompetanse og ansiennitet. Det er heller ingen kjønnsrelatert forskjell på lønn blant fagarbeidere eller for grupper av ansatte uten fagutdanning. For ansatte med høgskole- eller universitetsutdanning har vi de samme lønnsforskjeller mellom for eksempel ingeniører, sykepleiere og vernepleiere som landet for øvrig. Tallene må leses med forståelse for at gjennomsnittslønnen i gruppene kvinner og menn alltid vil avspeile at innehavere av enkeltstillinger (som for eksempel legestillinger) vil trekke opp gjennomsnittet for gruppen.

Ved rekruttering, både internt og eksternt, legges kriteriene utdanning, praksis og skikkethet til grunn. Tema som etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk er ikke endel av vurderingene som gjøres. Kommunen har tradisjon for å jobbe aktivt for tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne. Det jobbes konkret på individnivå med tilrettelegging for arbeidstakere som enten har eller får nedsatt funksjonsevne. Det kan vises til gode resultater på dette området.

SYKEFRAVÆR

Kommunens totale sykefravær i 2023 ble 11,8 prosent. Nedgang fra 12,3 % i 2022 til 11,8 % i 2023 utgjorde 4,2 %. Langtidsfraværet i 2023 er 9,4 %, en økning fra 9,2 % i 2022. Altså utgjør langtidsfraværet fremdeles en vesentlig del av virksomhetens sykefravær. Korttidsfraværet er tilbake på et gjennomsnittsnivå lik foregående år.

Vi har lagt bak oss pandemiperioden som bidro til høyt fravær i kommunen, men sykefraværet er fortsatt høyt og vedvarende høyt. Det arbeides godt i mange enheter med nærværarbeid og kommunen har god bistand fra bedriftshelsetjenesten og Arbeidslivssenteret i NAV.

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
8,2	7,9	9,3	10,8	9,3	10,1	10,1	9,6	10,1	9,3	8,9	8,9	10,3	10,0

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10,6	10,3	10,1	9,7	10,9	10,7	9,6	9,6	8,8	9,3	9,9	10,3	12,3	11,8

Sykefravær fordelt på rammeområde:

Fravær i prosent	RO1	RO2	RO3	RO4/6	Sum
2013	6,4	6,6	11,2	12,1	9,7
2014	6,0	9,7	11,8	12,7	10,9
2015	5,1	9,8	11,9	9,7	10,7
2016	12,2	6,6	11,1	10,6	9,6
2017	9,8	9,2	10,1	9,9	9,6
2018	10,8	7,9	9,4	6,8	8,8
2019	7,8	10,3	8,7	13,3	9,3
2020	9,4	8,0	11,3	11,4	9,9
2021	10,3	9,0	11,5	8,5	10,3
2022	8,7	13,1	13,3	3,9	12,3
2023	11,1	12,0	12,4	6,9	11,8

Fravær totalt 2023: 11,8% (korttids 2,4% og langtids 9,4%)

Fravær totalt 2022: 12,3 % (korttids 3,1 % og langtids 9,2 %)

Fravær totalt 2021: 10,3 % (korttids 2,6 % og langtids 7,7%)

Fravær totalt 2020: 9,9 % (korttids 2,3 % og langtids 7,6 %)

Fravær totalt 2019: 9,3 % (korttids 2,1 % og langtids 7,2 %)

Fravær totalt 2018: 8,8 % (korttids 2,5 % og langtids 6,3 %)

Fravær totalt 2017: 9,6 % (korttids 2,9 % og langtids 6,7 %)

Sykefraværet for tre av kvartalene for 2023 ligger lavere enn året før, men fortsatt høyere enn de foregående årene.

KS har beskrevet og forklart det nasjonale sykefraværet i 2023 slik.

- *Sykefraværet i landet viste en økende trend gjennom 2023 og i 4 kvartal var sykefraværet det høyeste nivået siden den koronapregede starten av 2022. I kommunesektoren var sykefraværet høyere i annet halvår 2023 enn i samme periode 2022.*
- *Fra 2022 til 2023 var det ingen økning i det legemeldte sykefraværet i kommunene. Legemeldt sykefravær i kommunene var 2,3 prosentenheter høyere enn det nasjonale gjennomsnittet for 2023.*
- *Sykefraværet varierer mellom kvartalene i et noenlunde likt mønster fra år til år. Og generelt for kommunesektoren er 1.kvartal og 4.kvartal historisk sett perioder med høyeste sykefraværet på årsbasis.*

På linje med at 2022 var et spesielt år når det gjelder sykefravær, så viser tallene for Kvæfjord kommune, og også de nasjonale trendene at også 2023 var et ekstraordinært år med høyt sykefravær. Vi viser her variasjonene mellom kvartalene fordelt på rammeområdene. Når vi ser på denne tabellen må vi huske på at helse-/omsorgssektoren organiserer over halvparten av våre ansatte, og at oppvekst-sektoren har nest flest ansatte. Derfor medfører at endringer i prosentvis sykefravær blant ansatte her vektet mye tyngre i totaltallene enn endringer innenfor de andre områdene.

	1. kv 23	2. kv 23	3. kv 23	4. kv 23	Totalt 2023
RO1 Fellesadministrasjonen	3,4 %	13,8 %	19,5 %	9,2 %	11.1 %
RO2 Oppvekst	13,1 %	12,0%	7,9 %	14,5 %	12,0 %
RO3 Helse- og omsorg	13,6 %	13,4%	10,3 %	11,8 %	12,4 %
RO4 Teknisk /RO6 teknisk selvkost	5,6 %	5,4 %	5,7 %	10,2 %	6,9 %
Totalt pr kvartal	12,4 %	12,4 %	9,6 %	12,4 %	11,8 %

Sykefravær var av hovedtemaene på stort felles ledermøte (strategisk ledergruppe, enhetslederne i oppvekstsektoren og enhetslederne i helse- og omsorgsektoren) 20. og 21. mars 2023.

I samarbeid med bedriftshelsetjenesten var det også for 2023 utarbeidet egen handlingsplan for tjenestens arbeid i kommunen.

Kommunen er fortsatt med i avtalen om Inkluderende Arbeidsliv, som forutsetter et samarbeid med Nav med fokus på langtidsfraværet. Lokalt sykefravær følger i stor grad den nasjonale utviklingen. Kommunen startet opp IA-bransjeprogram for sykehjem høsten 2023, et arbeid som involverer hele partssamarbeidet og hvor det er stor involvering fra alle parter på sykehjemmet som prosjektet ble igangsatt på. Kommunen vil se på muligheten for å utvide mulighetene for andre avdelinger, og eventuelt andre bransjeprogrammer rettet mot andre kommunale tjenester.

Lokale utviklingstall må også ses mot at det statistisk er slik at både høy yrkesdeltakelse og en økende gjennomsnittsalder i seg selv medfører økt sykefravær. De siste årene har sykefraværet vært høyest hos ansatte over 60 år.

Det etablerte tverretatlige samarbeidsprosjektet (frisklivssentralen) som omfatter ansatte i Kvæfjord kommune med muskel- og skjelettlidelser, som er eller står i fare for å bli sykemeldt, er videreført også i 2023. Dette arbeidet er i regi av frisklivssentralen og tilrettelegger program for deltakerne for å forebygge langtidssykemeldinger. Denne måten å jobbe på har vært vellykket og Frisklivssentralen kan vise til gode resultater og gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Frisklivsteamet har hatt et koordinerende møte første del av 2024 for å planlegge videre fokus for frisklivssentralen og større samhandling av tilbud i kommunen

INTERNKONTROLL

Tidligere var det krav om at kommunedirektøren i årsberetningen skulle redegjøre for internkontroll. Dette kravet ble fra med driftsåret 2020 tatt ut og erstattet med to nye internkontrollbestemmelser i kommuneloven. Kommunene kan nå velge selv om den årlige rapporteringen om internkontroll skal gjøres i egen sak eller i samme sak som årsrapporten, slik Kvæfjord praktiserer.

Etter **kommuneloven § 25-2. Rapportering til kommunestyret .. om internkontroll og statlige tilsyn**, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll minst én gang i året.

Denne internkontrollbestemmelsen er en helhetlig regulering av internkontroll med kommuneplikter. Målet er å styrke kommunens internkontroll. Interkontrollbestemmelsen i kommuneloven § 25-1 erstattet bestemmelser om internkontroll i sosialtjenesteloven, barnevernloven, krisesenterloven, folkehelseloven, introduksjonsloven og opplæringsloven. Bestemmelsen skal gjelde for hele administrasjonens virksomhet, og dermed i forskjellige sektorer i kommunen.

Kommuneloven § 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen, beskriver nærmere hva interkontroll skal være:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Internkontroll er en naturlig del av kommunens samlede årsrapport. Vi avgir en særskilt årsberetning innen 31. mars hvert år, slik kommuneloven § 14-7 krever. Denne inngår i en samlet årsrapport som legges frem til kommunestyret i juni-møtet. I den samlede årsrapporten inngår, i tillegg til kommunedirektørens årsberetning, årsmeldingene for Fellesadministrasjonen, Oppvekst, Helse og omsorg, Teknisk og Teknisk VAR. Vedlagt pleier vi også å ha Kommunebarometeret. Det er kommunen selv som bestemmer form og innhold for den årlige rapporteringen til kommunestyret om internkontroll. I Kvæfjord gjør vi dette i samsvar med KS sine råd om hvordan dette kan gjøres. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det samme kan gjelde rapportering om internkontroll. Dette betyr for eksempel at en kommune av vår størrelse kan gjøre dette på en mindre omfattende måte enn en stor kommune.

KS anbefaler at:

«-Dersom kommunens årsberetning og årsrapport er samme dokument er det naturlig at rapporteringen på internkontroll tas inn her.

-Tidlig i årsrapporten bør kommunedirektøren gi en generell og overordnet rapport om internkontrollen for kommunen samlet. I tillegg bør internkontroll være en del av rapporteringen på kommunal-/tjenesteområdene utover i rapporten.

-Målgruppen er de folkevalgte. Hensikten er at Kommunestyret/fylkestinget skal få tilstrekkelig informasjon for å ivareta sitt ansvar for egenkontrollen, altså kommunedirektørens bekreftelse og beskrivelse på hvordan internkontrollen er ivaretatt. Målet er ikke at alle virksomheter skal beskrive alt de har gjort gjennom året!»

Kommunedirektøren vurderer at årsberetningen sammen med årsmeldingene for rammeområdene utgjør en samlet årsrapport for 2023 og at dette tilfredsstiller rapporteringskravet i kommuneloven § 25-2 for internkontrollen. Kortfattet og overordnet i årsberetningen og grundigere utdypet i årsmeldingene for rammeområdene. God internkontroll må være integrert i den daglige planlegging og drift. I årsmeldingene redegjøres det for internkontroll i egne kapitler for de ulike fagområdene. Dette er samtidig i seg selv et av tiltakene vi gjør for å sikre at internkontroll har et gjennomgående fokus fra alle lederne, for alle sektorer og fagområder.

Internkontroll er en del av kommunens styring/ledelse, men styring/ledelse er også mye mer. Internkontroll skal bidra til at vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og riktig. Hensikten med internkontroll er altså ikke bare å unngå lovbrudd.

Risiko- og sårbarhetsanalyser er et viktig virkemiddel med hensikt å identifisere trusler for å kunne sette inn forebyggende tiltak og nødvendig beredskap. Det ble foretatt en risiko- og sårbarhetsanalyse på beredskap, som ble ferdigstilt i oktober 2023. I samarbeid med beredskapsmedarbeider ble det i tillegg utarbeidet en risiko og sårbarhetsanalyse i forbindelse med avvikling av kommune- og fylkestingsvalget i 2023. Sistnevnte ble forelagt og godkjent av valgstyret i juni 2023.

Det er viktig å ivareta helheten og se sammenhengen mellom internkontroll, styringssystem og utviklingsarbeid. Kulturen i organisasjonen har stor betydning for at internkontroll skal bli oppfattet som relevant og viktig. I Kvæfjord kommune er på gode holdninger og god organisasjonskultur viktig.

Det er tett sammenheng mellom virksomhetsstyring, kvalitetsarbeid og internkontroll. Organiseringen av virksomheten, oppdatering på og etterlevelse av de lover, forskrifter og eksterne veiledninger som styrer tjenesteproduksjonen, utferdigelse og etterlevelse av interne rutiner på alle områder, delegeringer, møtestrukturer, organisasjonskultur, opprettholdelse og styring av kompetanse, rekruttering av kompetanse med videre, er alt viktige delkomponenter for å sikre betryggende internt kontroll av kommunens arbeid.

Kommunedirektøren viser til det som framgår ovenfor i årsberetningen om økonomisk rapportering, etikk, innkjøp og varslingsrutiner.

Kommunedirektøren utferdiger årlig et særskilt internt rundskriv for å sikre betryggende kontroll av, samt styring og oppfølging med, gjennomføringen av kommunestyrets budsjettvedtak, for 2023 gjaldt *Rundskriv nr 1/2023 – Budsjettrundskriv 2023*. Dokumentet er formelt stilet til økonomisjef, personalsjef, teknisk sjef, oppvekstsjef og helse-/omsorgssjef. Selv om disse har styringsrett i forhold til enhetsledere med videre, sendes budsjettrundskrivet også til enhetsledere og andre med ansvar for budsjettoppfølging på definert virksomhetsområde i budsjettet. Budsjettrundskrivet kan også omdeles til andre.

Dette suppleres med budsjettdokumentet, øvrige styringsdokumenter samt orientering og oppfølging av kommunedirektøren, de to avdelingssjefene for RO2 Oppvekst og RO3 Helse/omsorg, teknisk sjef, økonomisjef og personalsjef. En aktiv og forpliktende oppfølging av styringssignalene i budsjettrundskrivet, er en del av den løpende budsjett- og regnskapsoppfølgingen og inngår i den økonomiske internkontrollen.

Budsjettrundskriv 2023 hadde følgende innhold:

- 1 Innledning og sammendrag
 - 2 Budsjettvedtaket
 - 3 Kommentarer til vedtaket om budsjett og økonomiplan
 - 4 Økonomisk internkontroll
 - 5 Budsjettfullmakter
 - 6 Kontering, attestasjon og anvisning
 - 7 Avslutning
- Adresseliste
- Vedlegg 1 Obligatoriske budsjettoversikter
- § 5-4 Bevilgningsoversikt drift
 - § 5-5 Bevilgningsoversikt investering
 - § 5-6 Økonomisk oversikt drift
 - § 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser
- Vedlegg 2 Regler for kontering, attestasjon og anvisning
- Vedlegg 3 Artsinndeling
- Vedlegg 4 Ansvarsinndeling
- Vedlegg 5 Funksjonsinndeling
- Vedlegg 6 Prosjektinndeling
- Vedlegg 7 Momskoder

Kommunestyrets vedtak om økonomiplan og budsjett representerer et pålegg til administrative ledd med forvaltningsansvar i forhold til kommunale ressurser, om å bidra til at aktivitetsnivået innrettes både i forhold til de muligheter og de begrensninger som kommunestyrets behandling medfører. Unntatt fra kravet om budsjettthjemmel er bare utgifter som kommunen har en juridisk forpliktelse på å dekke.

Ut over dette må punkt 17 i kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 tolkes absolutt, da der ikke er satt av frie reservemidler til senere omfordeling eller prioritering.

Punkt 17

Folkevalgte råd og utvalg, samt kommunedirektøren, pålegges å innrette virksomheten i samsvar med vedtatt budsjett. For enkeltsaker som vedtas i løpet av året skal det påvises inndekning i tertialrapporter, årsmeldinger og regnskapssaken og ellers slik kommunedirektøren finner nødvendig.

Kommunedirektøren har fortløpende intern skriftlig oversikt over politiske vedtak og oppfølging av disse. Dette følges regelmessig opp av strategisk ledergruppe.

Kommunedirektøren rapporterer til årets første kommunestyremøte om status på gjennomføring av vedtak som er fattet av kommunestyret forutgående år.

Interne rundskriv fra kommunedirektøren med aktualitet for kommunens virksomhet og saksbehandling er samlet i et samlerundskriv. Dette rulleres hvert 4-5 år og ny rulling ble foretatt i 16.05.2017: *Rundskriv 2/2017 – Samlerundskriv*. I løpet av 2024 skal denne gjennomgå med sikte på nye vurderinger og ny presentasjonsform.

I tråd med arbeidsplan gjennomgikk og reviderte kommunedirektøren kommunens delegeringsreglement i 2022; *Rundskriv nr. 3/2022 - Delegeringsreglement*. Dette ble vedtatt av kommunestyret 16. juni 2022 i K-sak 35/22. Også dette reglementet planlegges rullert i løpet av 2024.

Kommunens intranettside benyttes kontinuerlig for informasjon til og oppdatering av ansatte. Siden inneholder styringsdokumenter og informasjon om alle kommunens tjenesteområder. Imidlertid ser kommunedirektøren at det fordrer kapasitet og gode rutiner for å holde siden kontinuerlig ajour og at vi ikke alltid har greid å holde siden oppdatert på alle områder.

Kommunens hjemmeside skal kontinuerlig gi informasjon til både kommunens innbyggere, politikere og ansatte. Siden forbedres løpende, men har enda forbedringspotensialer.

Vi hadde stort behov for å erstatte kommunens generelle saksbehandlingssystem med nytt system, for å gi kommunen mer effektiv, mer systematisk, kvalitetsmessig bedre og sikrere post-/journalføring og saksbehandling. I mars 2021 igangsatte Kvæfjord kommune i fellesskap med flere andre kommuner, under ledelse av innkjøpskontoret i Harstad iht vertskommuneavtale for kommunale innkjøp, prosess for anskaffelse av system for arkiv, saksbehandling og byggesaksbehandling. Det ble i løpet av 2022 klargjort for konvertering til/innføring av nytt hovedsaksbehandlingssystem, Websak+. Dette ble tatt i bruk fra 14. april 2023. For å jobbe med overgangen hadde vi avsatt dedikert prosjektressurs i full stilling hele første halvår.

Som en del av dette ble det fra samme dato i bruk nytt politisk saksbehandlings- og møtesystem Møte+. Og vi gjorde en oppstart av ny innsynsløsning for innbyggere og andre.

Kommunen tok i bruk Visma Enterprise Plus i mars 2023. Visma Enterprise Plus er en skybasert tjeneste, som oppdateres fortløpende av leverandøren og dermed leverer sikre data på økonomi og personalområdet.

I løpet av 2023 tok kommunen i bruk Framsikt, som er et nettbasert verktøy for analyse, planlegging og budsjettering.

Det ble altså i 2022 startet arbeid med å i enda større grad digitalisere fellesadministrasjonen. Dette er nødvendige grep for å møte fremtiden, med målsetting å bli mindre sårbare og personavhengige. Disse tiltakene som startet i 2022 var viktige internkontrollgrep. I hele 2023 medføre dette en god del ekstra arbeid, utgifter og fordret stort fokus på konverteringer og opplæring. Dette arbeidet ble gjort av de samme menneskene som sørger for den kontinuerlige ledelse, saksbehandling og drift. Hensynet til både faktisk arbeidskapasitet, kvalitet og tilstrekkelig internkontroll, medførte nødvendigvis at noen gjøremål ble forsinket eller måtte utgå.

Kontrollrutiner er del av arbeidshverdagen for de kommunale ledere, uten å være samlet i et dokument. Kommunen har på plass mange elementer som sikrer betryggende kontroll. Internkontroll er en integrert del av hele organisasjonens drift. Som en del av kommunedirektørens internkontroll vil det også for 2023 i *Årsmeldinger for 2023* redegjøres for internkontroll for rammeområdene Fellesadministrasjon, Oppvekst, Helse/omsorg og Teknisk/Teknisk VAR.

Som en konsekvens av KomRev NORDs eierskapskontroll i 2022 utarbeidet kommunen Eierskapsmelding for Kvæfjord kommune 2023 – 2024. Meldingen omhandler utøvelse av kommunenes eierskap over selskaper der kommunen har eierandel. Denne ble behandlet og vedtatt i kommunestyret 15.6.2023. Eierskapsmeldingen skal rulleres i løpet av valgperioden og i etterkant av rulling av kommunens samfunnsplan.

Internkontroll er ikke et arbeid man noensinne blir ferdig med, dette må ha kontinuerlig fokus i hele organisasjonen. I arbeidet vårt med videreutvikling og systematisering av kommunedirektørens internkontroll bruker vi også KS sin veileder *Orden i eget hus*.

Borkenes, den 4. april 2024

Merete Hessen
Kommunedirektør
Kvæfjord kommune